

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5CdoPr/9/2023                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1114218355                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.09.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Kolcun             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:1114218355.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne A. R. J., narodenej XX. H. XXXX, F., F. X.. XXXX/XB, právne zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, proti žalovanému Wüstenrot poist'ovňa, a.s., Bratislava, Digital Park I, Einsteinova 21, IČO: 31 383 408, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Bartošík Šváby s.r.o., Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 35 929 049, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18Cpr/4/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. septembra 2022 sp. zn. 9CoPr/4/2021, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoPr/4/2021 z 8. septembra 2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Bývalý Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) čiastočným rozsudkom z 23. októbra 2020 č. k. 18Cpr/4/2014-914 určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou z 30. januára 2014 danej žalobkyni žalovaným, je neplatné. Uviedol, že o výške náhrady mzdy a o práve na náhradu trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou z 30. januára 2014 danej žalobkyni žalovaným, je neplatné s tým, že žalovaný je povinný žalobkyni poskytnúť náhradu mzdy.

1.2. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa pracovala u žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo 14. apríla 2006 na pozícii „odborný referent pre prevádzku Wüstenrot centra“ s dňom nástupu do práce dňa 14. apríla 2006. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú s dohodnutým miestom výkonu práce v F. samosprávnom kraji. Žalovaný dňa 30. januára 2014 na pracovisku doručoval výpoveď z pracovného pomeru žalobkyni, ktorú žalobkyňa odmietla prevziať v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce, čím nastali účinky doručenia výpovede. Žalovaný dal žalobkyni výpoveď na základe § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce vo Wüstenrot centre v F. samosprávnom kraji. Rozhodol o znížení stavu zamestnancov, v dôsledku čoho bolo zrušené pracovné miesto žalobkyne s účinnosťou od 31. januára 2014 bez náhrady. Zároveň žalovaný vo výpovedi žalobkyni oznámil, že nemá pre ňu žiadnu vhodnú pracovnú pozíciu a od 1. februára 2014 jej účasť na

pracovisku nie je nutná, nakoľko jej nemôže prideliť prácu. Výpovedná doba bola trojmesačná a pracovný pomer mal skončiť 30. apríla 2014. Žalobkyňa s výpoveďou nesúhlasila a listom z 15. apríla 2014 žalovanému oznámila, že skončenie pracovného pomeru považuje za neplatné a trvá na tom, aby ju žalovaný naďalej zamestnával. Z evidenčného stavu pracovníkov za obdobie od 1. januára 2014 do 31. januára 2014 súd prvej inštancie zistil, že prácu pre žalovaného v tomto období vykonávali okrem žalobkyne p. C. K., p. B. F. a p. Y. O.. Z rozhodnutia predstavenstva spoločnosti žalovaného Wüstenrot poist'ovňa, a.s. z 28. januára 2014 formou per rollam podľa § 9 ods. IV bod 3 platných stanov žalovaného vyplýva, že žalovaný s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce vo Wüstenrot centre v F. samosprávnom kraji rozhodol o znížení stavu zamestnancov spôsobom: 1. zamestnávateľ s účinnosťou od 31. januára 2014 ruší jednu pracovnú pozíciu „odborný referent pre prevádzku Wüstenrot centra“ vo Wüstenrot centre v F. samosprávnom kraji, a to bez náhrady, 2. zamestnávateľ tým s účinnosťou od 31. januára 2014 znižuje počet pracovných miest vo Wüstenrot centre v F. samosprávnom kraji o jedno pracovné miesto, 3. zamestnávateľ ukladá personálnemu útvaru v prípade voľnej pracovnej pozície u zamestnávateľa splňajúcej predpoklady inej vhodnej práce v zmysle ustanovenia zákona č. 311/2011 Z. z. zabezpečiť ponuku inej vhodnej práce pre p. A. R. J., odbornú referentku pre prevádzku Wüstenrot centra, ktorej pracovná pozícia sa ruší, vyhotoviť príslušné dokumenty týkajúce sa skončenia pracovného pomeru a zrušenia poverenia na vedúcu Wüstenrot centra s p. A. R. J.. Z obsahu výpovede z 30. januára 2014 plynie, že žalovaný s poukazom na ustanovenie § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce rozviazal so žalobkyňou pracovný pomer výpoveďou z dôvodu, že zamestnávateľ sa rozhodol s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce vo Wüstenrot centre F. samosprávnom kraji znížením stavu zamestnancov, v dôsledku toho, bolo pracovné miesto žalobkyne zrušené s účinnosťou od 31. januára 2014 bez náhrady a žalobkyňa sa tým stala nadbytočnou. Zamestnávateľ nemal pre žalobkyňu žiadnu vhodnú pracovnú pozíciu, čím si nemohol splniť svoju ponukovú povinnosť (§ 63 ods. 2 Zákonníka práce). Počnúc dňom 1. februára 2014 nebolo možné zo strany žalovaného prideliť žalobkyňi prácu, a teda nebolo možné vykonávať prácu podľa pracovnej ponuky pre prekážky na strane zamestnávateľa. Z tohto dôvodu nebola nutná od 1. februára 2014 účasť žalobkyne na pracovisku. Zamestnávateľ sa súčasne zaviazal k vyplateniu priemernej mzdy žalobkyne až do uplynutia výpovednej doby a súčasne k vyplateniu odstupného vo výške dvojnásobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca. Výpovedná doba sa spravuje ustanoveniami Zákonníka práce a je trojmesačná s tým, že pracovný pomer skončí dňom 30. apríla 2014. Žalobkyňa oznámila žalovanému, že trvá na ďalšom zamestnávaní a považuje rozviazanie pracovného pomeru za neplatné. Z obsahu protokolu z 22. zasadnutia predstavenstva žalovaného z 11. júna 2014 vyplýva návrh na zlúčenie WUC F. X a WUC F. X s tým, že predstavenstvo žalovaného toto zlúčenie schválilo s účinnosťou od 15. júna 2014.

1.3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že prijatie rozhodnutia žalovaného z 28. januára 2014 o zrušení pracovného miesta žalobkyne nesúviselo s reorganizáciou žalovaného, naopak, súd sa priklonil na stranu žalobkyne, ktorá bez pochybností dokazovaním preukázala, že v istom momente nastala porucha vzťahov medzi ňou a žalovaným, ktorá bola zapríčinená preradením p. Ž. F. z F. do K. v decembri 2013, a to na základe rozhodnutia krajského riaditeľa p. H. E. O.. Toto rozhodnutie vyvolalo vlnu nevôle nielen u svedkyne p. F., ale aj u žalobkyne, s ktorou svedkyňa spolupracovala. Obe sa cítili byť dotknuté rozhodnutím krajského riaditeľa, a preto sa obrátili so žiadosťou o prešetrovanie preradenia svedkyne p. F. do K. na inžinierku p. Y. a samotné vedenie žalovaného. Žalovaný 27. januára 2014 vypovedal svedkyňu p. F. zmluvu o viazanom finančnom agentovi a 28. januára 2014 rozhodol o zrušení pracovného miesta žalobkyne a dňa 30. januára 2014 doručil žalobkyňi výpoveď priamo na pracovisku v F. a to bez toho, aby ju upozornil o tom, že sa chystá akási racionalizácia, respektíve optimalizácia činnosti, čo potvrdila aj svedkyňa p. K., ktorú výpoveď vo vzťahu k žalobkyňi šokovala a rovnako nemala informácie o reorganizácii. Svedkyňa p. K. si pomyslela, že má následne prácu žalobkyne vykonávať ona. Súd prvej inštancie mal za to, že ak v decembri 2013 vzniklo pracovné napätie medzi riaditeľkou agentúry WUC F. X p. A. J. a riaditeľkou agentúry v K. p. Č. z dôvodu preradenia agentky p. F. z F. do K. na základe rozhodnutia krajského riaditeľa p. H. O. nebolo zo strany žalovaného správne, aby žalobkyňu potrestal tým, že v januári 2014 zruší jej pracovné miesto. Súd sa nestotožnil s obranou žalovaného na margo výpovede svedkyne p. F. a túto obranu žalovaného považoval za účelovú s cieľom bagatelizovať sťažnosť svedkyne p. F., pričom hlavným spúšťačom procesu odvolania žalobkyne a svedkyne p. F. u žalovaného bol prílišný aktivizmus nielen žalobkyne, ale aj svedkyne p. F.. Z dokazovania tak vyplýva logická a časová súvislosť jednotlivých krokov žalovaného vo vzťahu k žalobkyňi. Z chronológie

úkonov tak potom vyplýva, že rozhodnutie žalovaného z 28. januára 2014 v súvislosti s optimalizáciou a racionalizáciou WUC F. X, o ktorej nemali predtým vedomosť nielen žalobkyňa či svedkyňa p. K., ale ani svedok p. A. R., ktorý bol v čase doručovania výpovede vypracovanej svedkyňou p. Š. krajským riaditeľom J. samosprávneho kraja. Žalovaný zneužil ustanovenie § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce prostredníctvom p. P. Š.N., riaditeľky úseku ľudských zdrojov. Vypracovala výpoveď pre žalobkyňu, ktorú jej následne doručila prostredníctvom p. A. R. dňa 30. januára 2014.

1.4. Pokiaľ ide o ďalšie správanie žalobkyne, z dokazovania vyplýva, že táto sa snažila zvrátiť ukončenie pracovného pomeru s tým, že sa snažila kontaktovať p. O., ktorý jej oznámil, že o výpovediach voči žalobkyňi a p. F. rozhodli ich nadriadení v zmysle svojich kompetencií. Z výpovede p. A. R. J. a p. Ž.X. F. vyplýva, že obe zhodne požiadali p. A. R., že aj napriek všetkým nepríjemnostiam sú obe pripravené naďalej úspešne spolupracovať so spoločnosťou Wüstenrot, a.s. Z dokazovania tiež vyplýva, že po ukončení pracovného pomeru so žalobkyňou došlo k prerozdeleniu jej činnosti medzi p. K., p. L. a riaditeľku WUC F. X, z čoho potom vyplýva, že s prihliadnutím na judikatúru žalovaný vôbec nepreukázal materiálnu podmienku vyplývajúcu z § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce pokiaľ ide o nadbytočnosť žalobkyne. V rámci dokazovania žalovaný bez pochybností nepreukázal, o aké konkrétne organizačné zmeny sa malo v súvislosti s rozhodnutím z 28. januára 2014 jednať. Uviedol len, že sa jedná o zníženie stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce, avšak toto rozhodnutie nenadväzovalo na predošlú koncepčne ucelenú a vopred avizovanú optimalizáciu a racionalizáciu prác žalovaného, o ktorej by zamestnanci vopred vedeli. Svedkyňa E. G. Č., ktorá bola v čase výpovede riaditeľka úseku projektového manažmentu a organizácií uviedla, že v tom čase prebiehal vo firme projekt implementácie odbytovej stratégie, ktorý spočíval v zefektívnení celej činnosti odbytu s tým, že jedným z podprojektov bolo dosiahnutie zvýšenia efektívnosti Wüstenrot centier. Svedkyňa síce uviedla, že dôvodom zrušenia pracovného miesta žalobkyne bolo to, že dve Wüstenrot centrá v F. boli v blízkosti a vedenie sa rozhodlo optimalizovať procesy vedenia v centre, avšak tvrdenie svedkyne E. Č. vôbec nekorešponduje s časovou súseďnosťou pokiaľ ide o ukončenie pracovného pomeru so žalobkyňou dňa 30. januára 2014 a obsahom protokolu z 22. zasadnutia predstavenstva žalovaného z 11. júna 2014, na ktorom sa rozhodlo o zlúčení agentúr WUC F.Š. X a WUC F. X s účinnosťou od 15. júna 2014, pretože k zlúčeniu centier došlo po piatich mesiacoch po tom, ako došlo k ukončeniu spolupráce so žalobkyňou. Ak by skutkový stav bol taký, že predstavenstvo žalovaného rozhodne o zlúčení agentúr, respektíve o tom, že obe agentúry budú mať jedného riaditeľa a následne dôjde z dôvodu potreby šetrenia finančných prostriedkov k zníženiu stavu zamestnancov, súd by zrejme uveril obrane žalovaného, a teda by žalobu zamietol ako zjavne nedôvodnú. Súd prvej inštancie mal preto za to, že žalobkyňa sa za týchto okolností nestala nadbytočnou z hľadiska druhu ňou vykonávanej práce, nemôže byť iné organizačné usporiadanie zamestnávateľa s účinnosťou od 15. júna 2014 spojené s nahradením činnosti žalobkyne činnosťou iných zamestnancov. Preto súd prvej inštancie nemal preukázané splnenie podmienok predpokladaných v § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce.

1.5. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na znenie § 13 ods. 3 Zákonníka práce, kedy zo strany žalovaného sa jednalo o simulovanú a fiktívnu zmenu s cieľom zbavenia sa žalobkyne, a preto súd považuje organizačné zmeny za účelové a v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný nepreukázal, že by v čase pred výpoveďou došlo k výraznému zníženiu pracovného objemu a dopytu prác, naopak žalobkyňa preukázala, že na pracovisku vznikli napätia v súvislosti so sťažnosťami a žiadosťami o audit, pokiaľ ide o preradenie finančnej agentky p. F. z F. do K.. Súd prvej inštancie z hľadiska časovej hospodárnosti neuviedol ďalšie písomné a ústne vyjadrenia strán, ktorých právne vyhodnotenie by bolo vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nadbytočné a neefektívne.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 8. septembra 2022 sp. zn. 9CoPr/4/2021 čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietol a vyslovil, že žalovaný má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov prvoinstančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd na nariadenom pojednávaní, na ktorom zopakoval dokazovanie podľa § 204 v spojení s § 384 ods. 1 CSP čítaním listinných dôkazov: výpoveď z pracovného pomeru z 30. januára 2014 daná žalovaným žalobkyňi, rozhodnutie predstavenstva žalovaného o organizačnej zmene z 28. januára 2014 a protokol z 22. zasadnutia predstavenstva spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. z 11. júna 2014 v Bratislave dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, pričom zároveň poznamenal, že hoci v

rámci odvolacieho konania pripustil aj vyjadrenia oboch strán sporu aj k písomnému doplneniu argumentácie v odvolaní žalovaného, v konečnom rozhodnutí na túto argumentáciu neprihliadal v zmysle § 373 ods. 4, pretože nebola uplatnená v konaní pred súdom prvej inštancie.

2.2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zo strany žalovaného išlo v prípade rozhodnutia o organizačnej zmene dňa 28. januára 2014 o simulovanú a fiktívnu organizačnú zmenu, ktorej cieľom bolo zbaviť sa žalobkyne. Predmetnú organizačnú zmenu vyhodnotil ako účelovú a v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 13 ods. 2 Zákonníka práce. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k názoru, že žalovaný v konaní produkoval celú skupinu dôkazov na svoju obranu, a že teda uniesol dôkazné bremeno ohľadom splnenia žalovaných zákonných podmienok platnej výpovede, ktorú dal žalovaný žalobkyni zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, t. j. pre nadbytočnosť v dôsledku prijatého rozhodnutia o organizačnej zmene. Súd prvej inštancie aplikoval síce správnu právnu normu, ale ním zistený skutkový stav, ktorý vyplýva zo spisového materiálu, nedával podklad pre taký výklad ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, k akému dospel prvoinstančný súd. Žalobkyňa síce mohla subjektívne pociťovať konanie žalovaného voči jej osobe ako nespravodlivé, avšak tento subjektívny pocit nemôže bez ďalšieho mať za následok záver, že žalovaný nenaplnil zákonnú podmienku výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, a že vo vzťahu k žalobkyni žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi. Takéto konanie žalovaného podľa odvolacieho súdu preukázané nebolo. V konaní neboli produkované dôkazy, ktoré by viedli k presvedčivému záveru o tom, že rozhodnutie žalovaného bolo účelové, vyvolané snahou žalovaného zbaviť sa žalobkyne, a to z dôvodu podpory, ktorú vyslovila spolupracovníčke p. F., či z dôvodu žiadosti o vykonanie vnútorného auditu na pobočke. Zdanie vzájomnej súvislosti odplaty za aktivitu žalobkyne môže vyvolať fakt, že rozhodnutie o organizačnej zmene, ktorá spočívala v zrušení pracovného miesta žalobkyne, bolo prijaté z časového hľadiska po podaní sťažnosti žalobkyne a jej návrhu na vykonanie vnútorného auditu. Táto skutočnosť sama o sebe bez ďalšieho nemôže viesť k záveru o tom, že predstavenstvo medzinárodnej spoločnosti sa rozhodlo v pobočke, v ktorej bola žalobkyňa zamestnaná, zbaviť sa jej a prepustiť zo zamestnania. Žiadna vecná súvislosť, ktorá by preukazovala, že dôvodom prijatia organizačnej zmeny z 28. januára 2014 bola snaha žalovaného zbaviť sa žalobkyne ako nepohodlného zamestnanca pre jej nesúhlasný postoj v súvislosti s preradením p. F. a žiadosť o vykonanie auditu v pobočke, v konaní zistená nebola. Súdu neboli predložené také skutočnosti, ktoré by po racionálnom posúdení dovolili dospieť k záveru, že konanie zamestnávateľa spočívajúce v prijatí organizačnej zmeny bolo motivované snahou odplatiť sa žalobkyni za jej kritiku riadiacej činnosti a jej bezprostredne nadriadených vedúcich pracovníkov.

2.3. Zamestnávateľ splnil zákonnú podmienku, podľa ktorej rozhodnutie o organizačnej zmene musí byť prijaté v písomnej forme a na splnení tejto podmienky nič nemení skutočnosť, že bolo prijaté spôsobom per rollam. Rozhodnutie predstavuje taký spôsob rozhodovania, ktoré sa najčastejšie realizuje elektronickou formou, s tým, že sa jednalo o rozhodnutie písomné, a teda také, ktoré spĺňa zákonom stanovenú podmienku písomnej formy zmysle § 34 OZ. Rozhodnutie o organizačnej zmene obsahuje dôvod, pre ktorý zamestnávateľ žalobkyne sa rozhodol zrušiť pracovné miesto, pričom táto zmena spočívala v zrušení jedného pracovného miesta pracovnej pozície „odborný referent pre prevádzku Wüstenrot centra“ v F. samosprávnom kraji počnúc dňom 31. januárom 2014 bez náhrady. Rozhodnutie o zmene obsahuje aj pokyn pre personálny útvar, aby bola žalobkyni v prípade voľnej pracovnej pozície, ktoré by spĺňalo predpoklady inej vhodnej práce, zabezpečená ponuka inej vhodnej práce. Samotná žalobkyňa na odvolacom pojednávaní uviedla, že na pracovisku ani po podaní sťažnosti či návrhu na vykonanie vnútorného auditu nedochádzalo medzi ňou a ostatnými spolupracovníkmi k žiadnym konfliktom. Skutočnosť, že žalovaný v rámci organizačnej zmeny prijatej 28. januára 2014 zrušil pracovné miesto žalobkyne neodporuje ustálenej súdnej praxi ako aj právnej teórii, podľa ktorých o výbere zamestnanca, ktorý je nadbytočný rozhoduje zamestnávateľ sám. Žalovaný reguluje počet svojich zamestnancov, kvalifikačné zloženie, a to tak, aby zamestnával len taký počet zamestnancov, s takým kvalifikačným zložením, ktoré bude zodpovedať jeho potrebám. Odvolací súd považoval za presvedčivé a vierohodné vysvetlenie žalovaného, že jeho rozhodnutie zrušiť jedno pracovné miesto vyplynulo zo skutočnosti, že v F. už vtedy existovali 2 pobočky v pomerne tesnej blízkosti a ich prácu bolo možné riadiť jedným spoločným vedením. Nenastala dosiaľ situácia, že by žalovaný po zrušení pracovného miesta žalobkyne zrušené pracovné miesto znova utvoril.

2.4. Žalobkyňa v konaní opakovane spochybňovala žalovaným prijaté rozhodnutia, či už o organizačnej

zмене alebo výpoved' a protokol zo zasadnutia predstavenstva, ako nedôvodné, nepodložené potrebnou analýzou. Tieto rozhodnutia spochybňovala bez toho, aby uviedla dostatočne relevantné okolnosti, ktoré by ich spochybňovanie robili významným. Otázka, či mal žalovaný ako zamestnávateľ najprv pristúpiť k rozhodnutiu o spojení centier a potom, prípadne rozhodnúť o zrušení pracovného miesta je úplne nedôvodná, pretože rozhodnutie o spôsobe riadenia a vedenia spoločnosti a jej jednotlivých pobočiek nespadálo do kompetencie žalobkyne ani súdu a bolo výlučne vecou štatutárnych orgánov žalovaného. Zákon nevyžaduje, aby o úmysle či samotnom prijatí rozhodnutia o zmene boli zamestnanci dopredu informovaní. Výpoveď z pracovného pomeru daná žalobkyni obsahuje informáciu, že k zrušeniu pracovného miesta došlo na základe prijatého rozhodnutia o organizačnej zmene v dôsledku čoho sa stala žalobkyňa pre zamestnávateľa nadbytočnou, pričom zamestnávateľ pre ňu nemá iné vhodné miesto. Ani samotná skutočnosť, že pracovné miesto žalobkyne bolo vo vnútornom systéme žalovaného istý čas po jej zrušení naďalej vedené ako nezastupiteľná pozícia a nie ako zrušené miesto, nemohlo mať za následok neplatnosť výpovede či spochybnenie prijatej organizačnej zmeny. Neskôr tak došlo aj v internej evidencii k zosúladieniu uvádzaných neobsadených pozícií žalovaného so skutočným stavom. Pokiaľ ide o doručenie výpovede, táto bola žalobkyni účinne doručená 30. januára 2014 na pracovisku, keď ju odmietla prevziať, čo potvrdil písomný záznam na samotnej výpovedi, prítomný p. A. E. R. spolu s p. C. K., tiež svedecké výpovede týchto osôb. K doručeniu výpovede tak došlo v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce odmietnutím prevzatia písomnosti bez ohľadu na to, že až následne žalobkyňa opustila pracovisko, vyhľadala lekára a nastúpila na dočasnú práceneschopnosť. Žalovaný tak splnil všetky zákonom požadované predpoklady pre danie výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, a preto odvolací súd dospel k záveru, že jeho konanie nebolo v rozpore s dobrými mravmi, a preto keďže súd prvej inštancie dospel k opačnému záveru, tento bol výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci, kedy súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil takéto nesprávne právne závery, a preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol.

2.5. O nároku na náhradu trov celého konania súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uviedla, že považuje rozsudok Krajského súdu za nezákonný a arbitrárny, ktorý je dôsledkom nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, ktorým jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Medzi procesné záruky spravodlivého procesu patrí právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vyplýva z potreby transparentnosti vykonávania spravodlivosti. Namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, kedy poukázala na ustanovenie § 387 ods. 3 veta prvá CSP, na základe ktorého sa odvolací súd v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde pred súdom prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie v danej veci skonštatoval, že z hľadiska časového, neuviedol ďalšie písomné a ústne vyjadrenia strán, ktoré tvoria obsah súdneho spisu, pretože ich uvedenie a právne vyhodnotenie bolo nadbytočné a pre okresný súd nepodstatné. Odvolací súd pritom na pojednávaní dňa 8. septembra 2022 zopakoval dokazovanie troch listinných dôkazov, na základe čoho mal dospieť k záveru, že odvolanie žalovaného je údajne dôvodné. Odvolací súd sa teda žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal s ďalšou argumentáciou žalobkyne prezentovanou v prvoinštančnom konaní, ktorú právne nevyhodnocoval pre nadbytočnosť ani prvoinštančný súd. Neumožnil žalobkyni pred skončením, aby zhrnula návrhy, vyjadrila sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci a nevyhlásil dokazovanie za skončené, čím porušil ustanovenie § 182 CSP spojené s § 378 ods. 1 CSP. Poukázala na rozhodnutie predstavenstva z 28. januára 2014, ktoré malo byť prijaté per rollam, kedy faktom je, že súdna prax sa ustálila na názore, že rozhodnutie zamestnávateľa o organizačných zmenách nie je právnym úkonom a nie je ho možné preskúmať z hľadiska platnosti, avšak argumentovala tým, že ak vznikne pochybnosť či zamestnávateľ rozhodol o organizačných zmenách, môže sa súd zaoberať otázkou, či takéto rozhodnutie bolo skutočne prijaté a či ho prijal ten, kto bol k tomu aj oprávnený a kedy bolo prijaté. Vznikli tu pochybnosti o skutočnom prijatí rozhodnutia o organizačnej zmene ako aj o čase jeho prijatia. Správnosť dátumu uvedeného v rozhodnutí bola bagatelizovaná a nepriamo

spochybnená v priebehu súdneho sporu aj samotným žalovaným. Vychádzajúc zo samotnej podstaty a povahy inštitútu hlasovania musí byť pri tomto spôsobe hlasovania zrejme, aký bol návrh rozhodnutia, o ktorom je potrebné neodkladne rozhodnúť, kto ho podáva, oznámenie lehoty na vyjadrenie sa k návrhu, určenie spôsobu oznámenia výsledkov hlasovania a nič z tohto pritom rozhodnutie per rollam neobsahuje. Poukázala ďalej na § 66 ods. 4 veta druhá Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že hlasovanie per rollam bolo prípustné za predpokladu, že spoločenská zmluva alebo stanovy takéto spôsoby priamo určovali. Podľa názoru žalobkyne je nepochybné, že toto rozhodnutie nebolo prijaté zákonom prípustným spôsobom, čoho kauzálnym dôsledkom je jeho právna neexistencia. Bez akéhokoľvek vysporiadania sa s touto skutočnosťou zaujal odvolací súd arbitrárny záver, že rozhodnutie bolo ad absurdum prijaté spôsobom per rollam. Žalobkyňa v priebehu celého sporu rozporovala rozhodnutie o údajnej organizačnej zmene. Žalovaný tieto pochybnosti nerozptýlil a nepredložil zápisnicu z riadneho zasadnutia predstavenstva. Je nepredstaviteľné, aby v takej veľkej spoločnosti ako je žalovaný nebolo možné preukázať v systéme žalovaného časový stopu o danom rozhodnutí. Žalovaný nepredložil žiaden písomný dôkaz preukazujúci čo len prípravu deklarovanej organizačnej zmeny, nepredložil dôkazy o analýze poklesu počtu obchodov, zníženia obratu, prípadne zmene štruktúry podnikania. Žalovaný tak neunesol dôkazné bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi deklarovanou organizačnou zmenou a nadbytočnosťou žalobkyne. Žalobkyňa už v čase preberania výpovede 30. januára 2014 bola vyzvaná, aby okamžite odovzdala všetky pracovné pomôcky, opustila pracovisko, z čoho vyplýva, že výpoveď bola len predstieraná a skutočným dôvodom skončenia pracovného pomeru bola realizácia okamžitého skončenia pracovného pomeru. Dôkazom tohto je aj skutočnosť, že žalobkyni bezprostredne po daní výpovede bola aj daná výpoveď z 6. februára 2014, ktorou malo dôjsť k vypovedaniu zmluvy o finančnom sprostredkovaní. Odvolací súd sa nevysporiadal s namietanou skutočnosťou nepreukázania nadbytočnosti žalobkyne vzhľadom na nevyhnutnosť naplnenia časového fondu centra F. X. Bolo pritom preukázané, že deklarovaná organizačná zmena nemôže byť základom platnej výpovede z organizačných dôvodov, pretože závislá práca môže byť vykonávaná len v pracovnoprávnom vzťahu. Tento spor je individuálnym pracovným sporom, pričom súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhoval a s tým, že nakoniec žalobkyni nebolo ani riadne doručené zo strany odvolacieho súdu vyjadrenie žalovaného datované dňom 28. januárom 2022, čoho si bol vedomý aj samotný odvolací súd, ktorý v písomnom vyhotovení rozsudku uviedol, že na argumentáciu žalovaného údajne prihliadať nebude. Rozsudok je tak formálny a arbitrárny.

3.1. Ďalej ďalším dovolacím dôvodom bolo porušenie ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, kedy rozsudok krajského súdu podľa názoru žalobkyne je závislý od vyriešenia právnej otázky, či výpoveď daná zamestnávateľom zamestnancovi z dôvodu nadbytočnosti spĺňa zákonné náležitosti § 61 ods. 2 veta druhá Zákonníka práce s tým, že poukázala na skutočnosť, že vo výpovedi nebolo rozhodnutie žalovaného o organizačnej zmene špecifikované ani dátumovo ani číselne, ktoré by zamedzili jeho zameniteľnosti a nepreukázateľnosti času jeho vzniku, i z tohto dôvodu by mala byť samotná výpoveď neplatná. Dovolateľka v konečnom dôsledku navrhla, aby dovolací súd vydal uznesenie, ktorým zruší rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec vráti odvolaciemu Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Žalovaný podal k dovolaniu písomné vyjadrenie, v rámci ktorého namietal čiastočnú neprípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia právnej otázky vymedzenej žalobkyňou v bode 33. dovolania. Mal za to, že výpoveď zo strany žalovaného obsahovala špecifikáciu rozhodnutia o organizačnej zmene ako aj skutkové vymedzenie tejto organizačnej zmeny. Poukázal tiež na tú skutočnosť, že vo vzťahu k takejto právne vymedzenej otázke už na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo pod sp. zn. 4Cdo/131/2021 vedené súdne konanie o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, pričom sa jedná o analogický spor čo sa týka skutkového stavu veľmi podobného s predmetným konaním. V tomto konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že výpoveď udelená žalovaným je platná. Dovolací súd v tomto prípade dospel k záveru, že takéto vymedzenie organizačnej zmeny možno považovať za plne vyhovujúce požiadavkám ustanovenia § 61 ods. 2 Zákonníka práce. Z tohto pohľadu je potom dovolanie žalobkyne vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. b/ CSP čiastočne neprípustné. Uviedol ďalej, že dovolanie nie je ani dôvodné vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu daného v § 420 písm. f/ CSP. Už okresný súd sa v rozsudku vysporiadal s vyjadreniami žalobkyne označenými v bodoch 18. až 28. dovolania tak, že ich z

hľadiska časovej hospodárnosti v odôvodnení neuvádzal, nakoľko by to bolo nadbytočné a neefektívne. Pokiaľ žalobkyňa uvádza, že v konaní vznikli dôvodné pochybnosti, že rozhodnutie žalovaného o organizačnej zmene bolo prijaté až po doručení výpovede, žalobkyňa netvrdila, že to tak bolo, iba uviedla, že má pochybnosti. Pokiaľ bolo pracovné miesto žalobkyne zrušené, stala sa pre žalovaného nadbytočnou, nakoľko už nemal žiadne pracovné miesto, na ktorom by pre žalovaného vykonávala prácu. Súd môže, ale nemusí vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, nejde o povinnosť súdu, a preto súd v takomto prípade nemohol porušiť CSP, pokiaľ by aj odvolací súd porušil ustanovenie § 387 ods. 3 CSP, čo však odmietajú, žalobkyňa neuvádza, v čom má spočívať znemožnenie jej práv v takej miere, že to porušuje jej práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces nemôže prameniť z procesnej vady, ktorá nemá vplyv na konečné rozhodnutie súdu. Poukázal na konštantnú judikatúru, a to nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 517/2011, ÚS 95/13, I. ÚS 118/2014, spočívajúce v práve účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov a právo účastníka konania na to, aby bol pred všeobecným súdom úspešný. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, pričom odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Uviedol preto, že rozhodnutie Krajského súdu považuje z hľadiska zákonných a judikatúrnych kvalitatívnych požiadaviek za ústavne konformné. Preto má za to, že žalobkyňou uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu údajného porušenia § 387 ods. 3 CSP nie je daný. Čo sa týka ďalšej dovolacej námietky, poukázal na tú skutočnosť, že napriek zneniu § 378 ods. 1 CSP o primeranom použití ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie, na odvolacie konanie sa § 182 CSP na pojednávanie odvolacieho súdu neaplikuje. Odvolací súd tak nemal povinnosť v zmysle § 182 CSP vyzvať žalobkyňu, aby zhrnula svoje návrhy, vyjadrila sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci a rovnako nemal povinnosť vyhlásiť uznesením dokazovanie za skončené. Z nahrávky z pojednávania vyplýva, že odvolací súd na začiatku pojednávania podal správu o doterajšom priebehu konania, umožnil stranám vyjadriť sa, predniesť svoje návrhy, pričom žalobkyňa a jej právny zástupca mali na pojednávaní priestor na akékoľvek vyjadrenie k veci. Okrem toho vyjadrenie žalovaného z 28. januára 2022 bolo žalobkyňi doručené, a preto tvrdenia žalobkyne v dovolaní o údajnom nedoručení vyjadrenia sú hrubo účelové a nepravdivé. Aj v prípade, že by toto podanie žalobkyňi doručené nebolo, z rozsudku Krajského súdu je zrejmé, že pri svojom rozhodovaní na toto podanie neprihliadal. Žalovaný má teda za to, že rozsudok Krajského súdu je spravodlivý a vecne správny, pretože tu bola existencia písomného rozhodnutia štatutárneho orgánu zamestnávateľa o zrušení pracovného miesta zamestnávateľa, existencia písomnej výpovede riadne doručenej zamestnancovi, skutkové vymedzenie dôvodu, tak aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, uplynutie výpovednej doby a neexistencia prekážky zakladajúcej zákaz výpovede ako aj neexistencia znovu utvorenia zrušeného pracovného miesta. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže výnimka prelomenia zásady záväznosti a nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco, na mieste je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014) preto, že v konečnom dôsledku žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave odmietol, nakoľko nie je prípustné alebo rozsudkom dovolanie žalobkyne proti rozsudku v zmysle § 448 CSP zamietol v celom rozsahu a priznal žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť podľa § 449 a § 450 CSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z týchto dôvodov.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa, rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolaťka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred nimi využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom, všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s ich vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 25/03).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdov spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Dovolaťka namietala, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nezákonný a arbitrárny, pričom zjavným dôsledkom nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu bolo žalobkyni znemožnené uskutočňovať jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Poukázala na jej právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako aj na tú skutočnosť, že odvolací súd na pojednávaní dňa 8. septembra 2022 zopakoval dokazovanie troch listinných dôkazov, na základe čoho mal dospieť k záveru, že odvolanie žalovaného je údajne dôvodné. Okrem toho sa odvolací súd nezaoberal otázkou, či rozhodnutie o organizačnej zmene per rollam bolo skutočne prijaté, pričom žalovaný neunesol dôkazné bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi deklarovanou organizačnou zmenou a nadbytočnosťou.

12. Právna istota okrem iného znamená možnosť subjektov práva predvídať rozhodnutia štátneho orgánu teda i súdu, respektíve najmä súdu v konkrétnej veci. Princíp právnej istoty znamená aj predvídateľnosť postupu súdu, t. j. že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 236/06). Predvídateľnosť rozhodnutia platí aj pre odvolací súd, pričom je možné ju dosiahnuť nielen zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátením veci na ďalšie konanie, ale vzhľadom na § 388 v spojení s § 384 CSP najmä tým, že odvolací súd zoznámi strany so svojím odlišným právnym názorom a dá im príležitosť vyjadriť sa. Strany tak vedia, že odvolací súd bude na vec nazeráť inak a môžu tomu prispôsobiť svoje právne a skutkové námietky. Nutnosť sprístupenia odlišného právneho názoru stranám vyplýva aj z faktu, že odvolateľ svojím modulovaním brojí proti určitému skutkovému stavu a jeho právnemu posúdeniu ako k nemu dospel súd prvej inštancie a odvolávateľova protistrana sa potom vyjadruje k argumentácii

obsiahnutej v odvolaní. Argumentácia v odvolaní odvolateľa a jeho protistrany sa teda vzťahuje k napadnutému prvoinštančnému rozhodnutiu, pričom žiadny z nich v čase, keď podáva odvolanie alebo vyjadrenia k odvolaniu nemôže predpokladať, či odvolací súd zaujme iný právny názor, akú bude mať tento názor podobu a aké skutkové a právne dôvody by z hľadiska tohto odlišného právneho názoru mali byť relevantné.

13. Ak po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom zopakuje. Táto povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde odvolací súd má iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Od počiatku bolo v judikatúre opakovane zdôrazňované, že ak sa chce odvolací súd odchýliť od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie na základe dokazovania, výsluchom svedkov, prípadne listinných dôkazov, musí výsluch svedkov bezprostredne sám opakovať. Rovnako to platí aj pre dôkaz vykonaný výsluchom strany, prečítaním listiny alebo jej oboznámením, oboznámením odborného vyjadrenia alebo znaleckého posudku alebo výsluchom znalca. Ak by tak neurobil chýbali by mu náležité podklady na vyhodnotenie týchto dôkazov, založené napríklad na ich priamom vnímaní. Ak sa teda odvolací súd mohol odchýliť od skutkových zistení, ktoré súd prvej inštancie čerpal z výpovedí strán alebo svedkov, ktorí boli prvoinštančným súdom vypočutí na pojednávaní, musí dôkazy priamo vykonané súdom prvej inštancie opakovať, prípadne doplniť. Pokiaľ by sa odvolací súd mienil odchýliť od skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie, na základe svedeckého dôkazu vykonaného pred súdom prvej inštancie je nutné, aby dôkazy svedecké sám opakoval a pripraviť si tak rovnocenný podklad pre prípadné odlišné zhodnotenie svedeckého dôkazu. Tak isto v prípade, že súd prvej inštancie dôkaz síce vykonal, avšak ho nehodnotil, napríklad, pretože skutočnosti z neho vyplývajúce nepovažoval za relevantné, a teda by z neho nevyvodil žiadne skutkové zistenia, nemôže odvolací súd tento dôkaz využiť, pokiaľ ho nevykoná znova rovnakým spôsobom sám. Odvolací súd musí zopakovať aj dôkazy súdom prvej inštancie opomenuté, ak sa súd prvej inštancie dopustil pochybenia pri hodnotení dôkazov podľa zásad uvedených v § 191, ak o určitej skutočnosti síce vykonal niekoľko dôkazov, avšak hodnotil iba niektoré z nich a ostatné opomenul a nevysporiadal sa s nimi napriek tomu, že by z nich mohli vyplynúť iné skutkové zistenia. Ak by sa odvolací súd odklonil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez toho, aby rešpektoval povinnosť na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania, zasiahol by do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchýliť od skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, z ktorého výsledku opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne odlišné skutkové hodnotenie dôkazov.

14. Ako vyplýva zo súdneho spisu, odvolací súd nariadil odvolacie pojednávanie, predvolal účastníkov konania, zástupcov pričom na pojednávaní prečítal listinné dôkazy, a to výpoveď z pracovného pomeru z 30. januára 2014, danú žalovaným žalobkyni. Ďalej oboznámil rozhodnutie predstavenstva žalovaného o organizačnej zmene z 28. januára 2014 a tiež protokol z 22. zasadnutia predstavenstva spoločnosti Wüstenrot z 11. júna 2014 a na základe takto zopakovaného dokazovania potom dospel k záveru, že žalovaný v konaní vyprodukoval celú skupinu dôkazov na svoju obranu a uniesol dôkazné bremeno ohľadom splnenia zákonných podmienok pre platnú výpoveď, ktorú dal žalovaný žalobkyni v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, teda pre nadbytočnosť v dôsledku prijatého rozhodnutia o organizačnej zmene. Uviedol, že súd prvej inštancie síce aplikoval správnu právnu normu, ale ním zistený skutkový stav nedáva podklad pre taký výklad ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce ako k nemu dospel prvoinštančný súd. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného o organizačnej zmene je simulované a jedná sa o fiktívnu organizačnú zmenu s cieľom zbaviť sa žalobkyne, a preto považoval organizačnú zmenu za účelovú a v rozpore s dobrými mravmi. Dovolací súd potom z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové závery ako súd prvej inštancie, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil bez toho, aby vo veci vykonal, zopakoval v potrebnom rozsahu dokazovanie, t. j. odvolací súd vykonal dokazovanie iba prečítaním listín bez zopakovania výsluchu svedkov, respektíve strán sporu. Ak sa však odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na

základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu zopakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné skutkové hodnotenie dôkazov, v zmysle § 191 CSP. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného sporového konania, preto lebo súd prvej inštancie vychádzal z toho právneho záveru, že zo strany žalovaného došlo k diskriminácii žalobkyne pri danej výpovedi, pričom vychádzal z výpovede svedkyne p. F., ktorej preradenie z F. do K. vyvolalo celý sled ďalších udalostí, pretože ako žalobkyňa tak aj svedkyňa p. F. sa cítili konaním žalovaného dotknuté, a preto požiadali o prešetrenie preradenia svedkyne, čo v konečnom dôsledku podľa súdu prvej inštancie viedlo k výpovedi z organizačných dôvodov žalovaného voči žalobkyňi, avšak na druhej strane súd prvej inštancie v bode 33. svojho rozhodnutia konštatuje, že svedkyňa p. K. uviedla a potvrdila, že ju síce výpoveď zaskočila avšak na druhej strane svedkyňa p. K. prevzala pracovnú náplň žalobkyne. V bode 37. rozsudku súdu prvej inštancie sa ďalej konštatuje, že po ukončení pracovného pomeru so žalobkyňou došlo k prerozdeleniu jej činnosti medzi p. K., p. L. a riaditeľku WUC F.Š. X.

15. Je síce pravdou, že odvolací súd v prejednávanej veci vytýčil pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie čítaním listinných dôkazov a to výpovede z pracovného pomeru, rozhodnutie predstavenstva o organizačnej zmene a protokol z 22. zasadnutia predstavenstva, avšak takto zopakované dokazovanie nepostačuje k tomu, aby bolo možné konštatovať unesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného o organizačnej zmene, z ktorej vyplýva nadbytočnosť žalobkyne a vyvrátiť tým tvrdenie súdu prvej inštancie o prípadnej simulácii takejto zmeny s cieľom zbaviť sa žalobkyne, a teda že by sa malo jednať o konanie v rozpore s dobrými mravmi.

16. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v článku 46 ods. 1 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších ústavných zákonov inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu. Obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdov, ktoré je v rozpore so zákonom, je v zásade porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). Aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) vyplýva, že odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru odvolacieho súdu hodnotené odlišne ako sa stalo v konaní pred súdom prvej inštancie. Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok, záver sudcu, respektíve senátu o tom, ktoré z rozhodujúcich sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude považovať za dokázané, až súhrn týchto skutočností vytvára zistený skutkový stav (II. ÚS 387/2012, II. ÚS 400/2009, II. ÚS 506/2009, II. ÚS 506/2013). Z tohto potom následne vyplýva, že odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako prvoinstančný súd bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní čím znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného v článku 46 a nasledujúcich ústavy a článku 6 ods. 1 dohovoru.

17. Dovolací súd mal preto za preukázané, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolací súd ďalej dodáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

18. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je potom ustálená v tom, že ak v konaní

došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2018, 5Cdo/241/2019, 6Cdo/591/2022, 7Cdo/212/2022, 8Cdo/137/2015).

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP), ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie môže podľa povahy vec vrátiť odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaví konanie, prípadne postúpi vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 ods. 1 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. septembra 2022 sp. zn. 9CoPr/4/2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

21. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd postupom podľa § 453 ods. 3 CSP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.